

ВПЛИВ РЕЖИМУ ВАЛЮТНОГО КУРСУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КРАЇНИ

Не можна однозначно сказати, який режим валютного курсу є кращим для підтримання конкурентоспроможності країни і поліпшення сальдо торговельного балансу, оскільки поряд з валютною політикою на них впливають й інші фактори, найважливішими з яких є такі: ступінь розвитку і відкритості економіки, напрямок монетарної політики, стан економіки, фінансових ринків, динаміка інфляції.

Проте можна визначити основні *переваги* фіксованого і плаваючого режимів валютного курсу з точки зору їх впливу на конкурентоспроможність.

Фіксований валютний курс	Плаваючий валютний курс
<ul style="list-style-type: none"> - за внутрішньої монетарної нестабільності пом'якшуючий вплив може справити зміна резервів; - у відкритій економіці – відсутність настільки сильного впливу валютного курсу на витрати і ціни, що реальний валютний курс суттєво змінився; - сприяння експорту товарів з високим ступенем обробки, що має високу чутливість до коливань валютного курсу (який переважає в країнах з розвинутою економікою); - позитивне сальдо платіжного балансу передбачає укріплення національної валюти, що надає такі переваги, як зниження відносних цін на імпортні товари, зменшення витрат виробництва з використанням іноземного обладнання і сировини, збільшення купівельної спроможності внутрішнього попиту.	<ul style="list-style-type: none"> - полегшення подолання внутрішніх шоків реального сектора, оскільки рух курсу в цьому випадку може виявитися найефективнішим засобом відновлення обсягу виробництва; - за відсутності ефективного контролю за інфляцією у країнах, які розвиваються, – запобігання ревальвації реального курсу, що дестабілізує платіжний баланс; - для відкритої економіки – попередження монетарних наслідків зовнішніх потрясінь; - разом з політикою стабільності цін – забезпечення сумісності гнучкості реакцій на зовнішні шоки з позитивними наслідками для інфляції (для малих відкритих економік має важливе значення політика зниження або таргетування інфляції, оскільки підвищення довіри до центральних банків при цьому стабілізує коливання номінальних і реальних змінних, які визначають параметри міжнародної конкурентоспроможності); - за переважання експорту сировини – реакція на зміну кон'юнктури на ринках шляхом пристосування до нових рівноважних умов, компенсація втрат від змін умов торгівлі.

Як видно з досвіду країн Центральної Європи, в перехідних економічних системах підтримка конкурентоспроможності відбувалась, передусім, за рахунок протекціоністських обмежень імпорту або шляхом регулювання номінального валютного курсу. Однак сподівання щодо того, що стійкий номінальний валютний курс допоможе залучити внутрішніх і зовнішніх інвесторів, не справдилися, оскільки стійкість порівняних переваг

визначається рівнем не номінального валютного курсу, а реального ефективного валютного курсу, а останній у багатьох перехідних економіках за декілька років значно змінився.

Негативні очікування щодо коливань валютного курсу за режиму плавання передбачають можливість його впливу на погіршення розвитку зовнішньої торгівлі та припливу прямих іноземних інвестицій, що є вагомим фактором довгострокового економічного зростання. Проте потрібно зазначити, що у розвинутих країнах перехід до плаваючого режиму валютних курсів та значна їх волатильність не перешкодили розвитку торгівлі. Більш важливими для іноземних інвестицій є фактори політичної та макроекономічної стабільності, економічного зростання, обсягу ринку та можливості вільно вивозити прибуток з країни.

Єрліна, Т.Ю. Вплив режиму валютного курсу на конкурентоспроможність країни [Текст] / Т.Ю. Єрліна // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доп. II Міжнародної науково - практичної конференції (31 травня – 1 червня 2007 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2007. – С. 30-31.